

قال رسول الله (ص): مَنْ عَمِلَ عَلَىٰ غَيْرِ عِلْمٍ كَانَ مَا يُقْسِدُ أَكْثَرَ مِمَّا يُصْلِحُ
هر که ندانسته کار کند آنچه تباه کند بیش از آن است که درست کند.

آموزش عقیدتی سیاسی در سپاه یزکیم و یعلمهم الكتاب والحکمه

مقدمه

بی تردید می توان رخداد انقلاب اسلامی ایران را یکی از وقایع کم نظیر سده معاصر به شمار آورد که پس از پیروزی، منشأ آثاری بس شگرف در ابعاد گوناگون سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی و... گشت. این تحول بزرگ که به قول بنیانگذار آن حضرت امام خمینی (ره) «معجزه الهی در تاریخ ایران، بلکه جهان اسلام و حتی جهان بشریت است» مبتنی بر آموزه های اسلام ناب محمدی (ص) و تشیع علوی دستاوردهای عظیمی را به ارمغان آورده است.

نهاد مقدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، که همزمان با پیروزی انقلاب اسلامی بنابر تدبیر حضرت امام (ره) شکل گرفت، یکی از این دستاوردها است که رسالت پاسداری از انقلاب و حراست از دستاوردهای آن را بر عهده دارد. ضرورت تحقق این امر خطیر، در گرو برخورداری این نهاد مقدس از تدبیر، معنویت، معرفت و بصیرت است. از این رو، با عنایت خاص حضرت امام راحل (ره) و مقام معظم رهبری نمایندگی ولی فقیه در سپاه با هدف افزایش و تقویت آگاهی و معرفت دینی و تعمیق ایمان و ارتقای بصیرت سیاسی ایجاد گردید.

پیشینه

رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت آیت... خامنه ای به نماینده خود در سپاه فرمود: «سپاه پاسداران انقلاب اسلامی یک نیروی انقلابی است که بر پایه دین، تقوا و درک و عمل انقلابی به

وجود آمده و وظیفه اساسی نماینده این جانب در آن عبارت از نظارت مستمر بر حفظ و استحکام این پایه اساسی و برخورد با تخلفات و پیشگیری از آنهاست.» بر این اساس، از بدو تأسیس سپاه واحدهای آموزش عقیدتی سیاسی عهده‌دار انجام این مأموریت شدند و این برنامه زیربنایی با حضور روحانیت معظم، استادان گرانقدر و راه‌اندازی آموزشهای عقیدتی - سیاسی تحقق پذیرفت. در سال ۶۴ طرح نظام آموزش عقیدتی - سیاسی، که در برگزیده سطوح مختلف پاسداران، بسیجیان و سربازان بود، پی ریز شده و آموزشهای عقیدتی سیاسی پا به مرحله‌ای جدید نهاد. با تشکیل نیروهای پنج‌گانه سپاه و تصویب قانون استخدامی و نیز لحاظ عنصر عقیدتی سیاسی در کلیه درجات، اداره آ.ع.س. نمایندگی ولی فقیه در سپاه نظام آموزش عقیدتی سیاسی را در سال ۷۰ هماهنگ با نظام آموزشی و خدمتی کارکنان سپاه تدوین کرد و به تصویب نماینده محترم ولی فقیه رساند و طی گردشکاری نظر دفتر عقیدتی سیاسی فرماندهی معظم کل قوا را اخذ نمود و بدین ترتیب، طرح، برای اجراء ابلاغ شد.

این نظام، با جهت‌دهی تربیت نیروهای مؤمن و متعهد به ارزشهای اسلامی، توسعه و تعمیق دانش و بینش عقیدتی سیاسی و ایجاد توانایی و انگیزه فکری و معنوی در انجام وظایف و مأموریت‌های محوله، طراحی گردید. برای رسیدن به این اهداف، دوره‌های مختلف آموزشی در سطوح تحصیلاتی و درجات، با عناوین کلی اعتقادات، احکام، اخلاق، معارف قرآنی، تاریخ اسلام، دانش سیاسی و نظام دفاعی اسلام پیش‌بینی و اجراء گشت.

ضرورت انجام این مأموریت موجب شد که برای پشتیبانی علمی و تخصصی از اجراء کردن نظام آ.ع.س. پژوهشکده تحقیقات اسلامی و دانشکده عقیدتی سیاسی با هدف تهیه و تدوین محتوای آموزشی و تربیت مربیان آ.ع.س. تشکیل و این مهم را عهده‌دار گردند و تأثیر به‌سزایی در نهادینه شدن نظام آموزش داشته باشند. *تال جامع علوم انسانی*

با گذشت سالها از اجراء نظام آموزش عقیدتی سیاسی، در چند مرحله با هدف بهینه‌سازی و پویایی محتوای آموزش و قوانین و مقررات این نظام مورد بازنگری و اصلاح قرار گرفت و جهات اثربخشی و فراگیری آن تکمیل گردید؛ ولی لزوم بازنگری اساسی و تدوین نظام جدید بر کسی پوشیده نیست؛ زیرا با وجود پیش‌بینی وسیع و همه‌جانبه به نیازهای مختلف آحاد پاسداران و سربازان و نیز رشد سریع و شتابان فرهنگی، ورود نسل سوم به جرگه پاسداران، شرایط داخلی و خارجی، استراتژی نوین سپاه و رهاوردهای علمی و آموزشی اقتضا می‌کند همواره بهسازی نظام در برنامه‌های کلان نمایندگی همسان با نظامات فرماندهی مدنظر باشد. از این رو، بحمدالله در سال ۸۴ طراحی نظام عقیدتی سیاسی تربیتی سپاه آغاز گردید و نظام آموزش عقیدتی سیاسی با

اهداف فراگیری، مداومت بخشی همه‌جانبه‌نگری و اثربخشی با جهت‌گیری تربیتی و معنویت‌افزایی در حال تدوین است.

روز عقیدتی سیاسی در سپاه

نهاد مقدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، مفتخر به حضور در دامان فرهنگ اصیل اسلامی و مکتب تشیع است و از برکات ولایت و حضور روحانیت آگاه و عالمان فرهیخته برخوردار است. از این رو، روز شهادت استاد فرزانه مرتضی مطهری (ره) به تدبیر نماینده فقید حضرت امام (ره) شهید آیت‌الله... محلاتی (ره) به عنوان روز عقیدتی سیاسی نامیده شد و هر سال در ۱۲ اردیبهشت، ضمن گرامی‌داشت این روز و تقدیر از شخصیت و اندیشه‌های استاد شهید مرتضی مطهری بر نامه‌های گوناگونی در سپاه ترتیب داده می‌شود که مهمترین آنها عبارت‌اند از:

۱. مراسم ویژه روز عقیدتی سیاسی با حضور آحاد پاسداران، سربازان و شخصیت‌های دینی، اخلاقی و فرهنگی پیرامون نقش آموزش عقیدتی سیاسی و تأثیرات آن در آینده سپاه و نظام اسلامی در ستاد نیروها و رده‌های هم‌تراز؛

۲. قدردانی و سپاس از فرماندهان، مدیران و اساتید و مربیان که نقش بسزایی در تعلیم و تربیت اسلامی داشته‌اند؛

۳. برپایی نمایشگاه‌هایی از آثار شهید مطهری و عملکرد آموزش عقیدتی سیاسی؛

۴. تبلیغ و فضا سازی از طریق مصاحبه با مسئولین و چاپ و تکثیر پوستر و...؛

۵. تهیه بسته‌های فرهنگی آموزشی و اهدا به اساتید و مربیان آ.ع.س و آموزش نظامی؛

۶. برگزاری مراسم ویژه در کلیه مراکز آموزش سپاه و بسیج؛

۷. برگزاری نشست‌های علمی پیرامون فرهنگ و منش پاسداری با حضور اساتید و مربیان

صاحب‌نظر؛

۸. تهیه ویژه‌نامه‌های مطبوعاتی و درج در جراید و مطبوعات؛

۹. ابلاغ پیام نماینده محترم ولی فقیه در سپاه و فرمانده محترم کل سپاه؛

۱۰. برگزاری صبحگاه مشترک در ستاد مشترک سپاه با حضور کلیه کارکنان ستاد مشترک سپاه؛

۱۱. تقدیر از فرماندهان و مسئولین و همچنین اساتید و مربیان نمونه سراسر کشور؛

۱۲. برگزاری مسابقات آموزشی ویژه سربازان و وظیفه؛

۱۳. تشکیل ستاد اجرایی بزرگداشت مقام معلم در سپاه؛

۱۴. سخنرانی اساتید بزرگ حوزه و دانشگاه در مراکز آموزش سپاه؛

۱۵. نشست‌های علمی تخصصی اساتید و مربیان سپاه با حضور اندیشمندان.